

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): diplomová / ~~bakalářská~~

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~/ oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Karolína Jiráková

Práci předložil(a): Bc. Petra Brůjová

Název práce: Sofoklova Antigóné v úvahách moderních myslitelů

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíl práce jednoznačně naplněn byl. Klady i nedostatky práce jsou popsány níže.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Obtížnost tématu je značná. Vyžaduje orientaci v antickém Řecku a jeho myšlení a důkladné seznámení se Sofoklovou tragédií. Již toto představuje badatelský úkol a poctivé studium. Navíc je v případě tak mnohovrstevnatého textu, jakým je antická tragédie, potřeba i jistého citu pro text.

Dalším předpokladem této práce je zvládnutí obtížných autorů, v tomto případě především M. C. Nussbaumové a J. Patočky. Oba autoři představují oříšek z hlediska filologické a badatelské erudice na poli antických studií, ale především je jejich četba nesnadná kvůli filosofické náročnosti úvah (a obtížnosti stylu zejména v Patočkových esejích). Porovnání těchto odlišně smýšlejících myslitelů je samo o sobě jedinečným úkolem, navíc je jejich spojení filosoficky nosné. Téma je proto vhodné pro pokročilého studenta/badatele. S tímto ambiciózním úkolem se studentka vyrovnala velmi dobře.

Vzhledem k náročnému úkolu je tak v práci oslaben důraz na vlastní přístup diplomantky, jádrem práce zůstává seznámení s odlišnými způsoby, jakými lze přistupovat k interpretaci Sofoklova dramatu za pomoci vybraných autorů. Je nutné dodat, že diplomantka v předkládané práci nalézá i prvky, které jsou vybraným autorům společné a odhaluje tak jádro tragédie (i když zřejmě ne zcela vědomě), které může přes nejrůznější překážky promlouvat i k současnému člověku. Jak již bylo řečeno, tento výkon není samozřejmý a je třeba jej ocenit.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev práce je dobrý, objevují se drobné stylistické chyby. Grafická úprava je vyhovující, odkazy na literaturu jsou správné. Drobnou výtka je, že řecké termíny nejsou důsledně uváděny v kurzívě (např. strana 34). Kapitoly jsou členěny přehledným až zjednodušujícím způsobem. Obsah práce je tvořen především jmény autorů a výčtem textů, stává se tak schematickým vodítkem bez ambice na jednotlivou myšlenku práce. V tomto ohledu, jak se domnívám, bylo vhodné vynaložit více úsilí. Zkratkovitost názvů jednotlivých kapitol je patrná o to více ve srovnání s vysokou stylistickou úrovní textů autorů, jejichž úryvky jsou v práci citovány. Přirozeně se v práci rýsuje jemnější členění obsahu, Patočka a Nussbaumová by měli být začleněni v rámci jednoho oddílu,

neboť jsou spolu poměřováni. Kladným způsobem je třeba hodnotit práci s poznámkovým aparátem, který je funkční, tj. neobsahuje pouze odkazy do textu, nýbrž i doplňující poznámky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je velmi dobrý. Jak již bylo řečeno v bodě číslo 2 tohoto posudku, obsahově se jedná o práci kvalitní, stojí za ní značné úsilí diplomantky.

Nyní přejdu k problematickým aspektům práce. První problém je zakotven v obtížnosti vybraných textů. Stává se, že diplomantka cituje autora (viditelné je to zejména na Patočkovi, např. při rozboru eseje *Ještě jedna Antigona a Antigone ještě jednou* či *Pravda mýtu v Sofoklových dramatech o Labdakvcích*) bez toho, aby byl úsek diplomantkou následně komentován, dovysvětlen (tedy interpretován).

Kapitola s názvem *Patočka x Nussbaumová – srovnání* není dostačující, už její stránkový rozsah limituje její možné výsledky. Ačkoli Patočkovi a Nussbaumové je věnována podstatná část práce (s. 10–47), srovnání těchto autorů se odehrává pouze na stranách 48–50. Problémem je, že autorka se blíže nevyjadřuje k žádné z nabídnutých pozic, neuvádí, zda nějakou jejich část zpochybňuje či naopak vyzdvihuje. Nepřítomnost osobního názoru tak ovlivňuje celkový charakter práce, který je především popisný (ačkoli na vysoké úrovni, kterou předpokládá četba a porozumění vybraným textům). K tomuto úkolu by jistě diplomantce pomohlo, pokud by byla více při psaní v kontaktu se Sofoklovým textem.

Práce stojí na předpokladu, že Sofoklův text je možné rozebírat jako text filosofický (tento postoj není samozřejmý, ale vědomě není v práci reflektován). Zcela správně jsou tak díla vybraných myslitelů považována za nové náhledy na příběh o Antigone. Přesto však jednotlivým prvkem všech autorů zůstává text Sofoklův, ze kterého všichni vybraní autoři vycházejí. Proto je nedostatkem práce, že se v textu téměř neobjevují přímé citace ze Sofoklovy tragédie (na jejichž základě by šlo vybrané autory poměřit a přihlásit se k určitému stanovisku). Odkazy na *Antigonu* se objevují nikoli z rozhodnutí autorky této práce, nýbrž tak, jak se k nim dostávají vybraní interpreti, většinou jsou použity ve formě parafráze.

Slabším článkem práce je první kapitola uvádějící Sofokla a jeho tvorbu, jednotlivé údaje (o Sofoklových hrách, o jeho životě, stručný námět *Antigony*, informace o antickém divadle vůbec, politický kontext tragédie) se nedaří propojit do celku.

Naopak velmi pěkně práci doplňuje kapitola věnovaná Kosíkovi, která může být pochopena jako protipól k interpretacím Nussbaumové a Patočky. Zároveň se celou prací prolíná snaha poukazovat na kontinuální prolínání motivů ze Sofoklovy tragédie napříč naší tradicí. V tomto ohledu je zajímavá, ačkoli svým charakterem spíše přehledová, poslední kapitola nazvaná *Sofoklova Antigone dnes*.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. V čem tkví zásadní rozdíl v interpretaci *Antigony* jakožto postavy v tragédii u Patočky a Nussbaumové? Především zkuste vyjádřit tento rozdíl konkrétně, tj. jak chápou její pozici ve světě, jak její rozhodnutí a čin hodnotí?
2. Ke kterému z myslitelů, které probíráte ve své práci, byste se názorově při interpretaci *Antigony* přiklonila a proč?
3. M. C. Nussbaumovou označujete v práci za filosofku, oproti tomu v poslední kapitole zmiňujete celou řadu autorů/autorek, které uvádíte ve výčtu jako badatele. Na čem je založeno Vaše rozhodnutí hodnotit tuto autorku jako filosofku (a tedy rozhodnutí postavit ji vedle Sofokla a Patočky na úroveň primárního textu pro Vaši práci)?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Navrhuji známku velmi dobře.

Datum: 23. května 2016

Podpis:

